

Langsigtet ejerskab og værdiskabelse i erhvervsdrivende fonde

Erhvervsdrivende fonde har stor betydning for det danske samfund. De ejer mange af Danmarks største og mest succesfulde virksomheder – som for eksempel Novo Nordisk, A. P. Møller-Maersk, Carlsberg, William Demant og COWI. De fondsejede virksomheder beskæftiger mere end 100.000 medarbejdere i Danmark og omkring dobbelt så mange i udlandet. Men erhvervsfondene spiller også en stor rolle ved uddelinger til forskning, uddannelse, kultur og sociale formål, hvortil de uddeler op mod 10 milliarder kroner om året.

Erhvervsfondenes store betydning er noget særligt for Danmark, selv om der også findes store erhvervsfonde i Tyskland, Sverige og andre europæiske lande.

Sammenlignet med andre ejere – for eksempel kapitalfonde eller finansielle investorer – er erhvervsfondene mere langsigtede, hvilket giver dem nogle særlige muligheder for at investere og udvikle virksomhedernes konkurrenceevne.

Forskningsprojektet "langsigtet ejerskab og værdiskabelse i erhvervsdrivende fonde" vil netop undersøge, hvordan erhvervsfondene bedst forvalter disse muligheder. Hvordan kan de skabe værdi for erhvervslivet og for det danske samfund? Hvilke krav stiller det til fondenes og virksomhedernes ledelse? Hvornår klarer de fondsejede virksomheder sig bedst?

I den forbindelse er det vigtigt ikke bare at se på virksomhedernes finansielle afkast, selv om det også er vigtigt (for uden penge klarer man sig ikke i erhvervslivet). Det er nødvendigt at tage højde for virksomhedernes risici og kapitalgrundlag, så vi sikrer os at gode resultater hviler på et tilstrækkeligt solidt grundlag. Vi vil også se på udviklingen i beskæftigelsen og medarbejdernes produktivitet, der jo er fundamentet for selskabernes konkurrenceevne.

Det er også vigtigt at se på fondenes uddelinger. Gør pengene gavn? Hvordan kan fondene gøre størst mulig nytte med deres donationer. Fondene har større frihed til at vælge hvad de deler ud til end den offentlige sektor, der er bundet af politiske og administrative hensyn. Hvordan udnyttes de muligheder bedst muligt?

Vi vil i den forbindelse ikke bare udforske forholdene i Danmark, men inddrage det øvrige Europa, hvor der findes dygtige og prominente fondsejede virksomheder som Robert Bosch, Rolex, Ikea eller de svenske Wallenberg virksomheder.

Projektet vil give os en bedre forståelse af de erhvervsdrivende fondens samfundsbidrag og styrker samt selvfølgelig også forsøge at afdække de svage punkter, der måtte være. Reagerer fondene og deres virksomheder hurtigt nok på nye udfordringer? Er de stærke nok teknologisk, for eksempel med hensyn til informationsteknologi? Har fondsbestyrelserne de rigtige kompetencer?

Projektet vil således også være nyttig læsning for erhvervsfondenes ledelse.